

**OTPADNI LUG L—SORBOZE KAO MOGUĆA ZAMJENA ZA
DIO KUKURUZA, PŠENIČNIH POSIJA I MASTI
U ISHRANI NESILICA**

UVOD

Kvalitetna ishrana peradi temelji se, uglavnom, na skupim, a ponekad i deficitarnim krmivima kao što su žitarice, sojina sačma i riblje brašno. Općenito uzevši, oko 90% cijene koštanja hrane za perad čine potrebe za energijom i aminokiselinama, a svega oko 5% potrebe za vitaminima i mineralima. Mijenjanjem ovih odnosa, odnosno zamjenom dijela pojedinih skupih krmiva znatno jeftinijim izvorima hrane, bitno se utječe na cijenu koštanja finalnog proizvoda i mogućnost nabavke pojedinih krmiva.

Kukuruz je ugljikohidratno krmivo (energetsko) i u ishrani peradi sudjeluje, prilikom izrade smjese, više od 50%. U našim istraživanjima pokušali smo istražiti mogućnost zamjene jednog dijela kukuruzne prekrupe masti, i pšeničnih posija otpadnim lugom L—sorboze.

Otpadni lug L-sorboze gusta je, tamnosmeđa tekućina prijatna mirisa, koja se javlja kao nuzgredni proizvod u procesu proizvodnje L-askorbinske kiseline. Osnovnom kemijskom analizom dobivene su slijedeće vrijednosti:

sur. protein %	0,85
Anorg. dušik %	0,06
Suha tvar %	60,85
Pepeo %	1,72
Vlaga %	39,15

Suha tvar otpadnog luga L-sorboze sadržava ugljikohidrate i to u obliku reduktivnih šećera:

Sorboza %	62,70
Fruktoza %	21,27
Sorbitol %	7—12
Pentoze %	0,2—0,6

Energetska vrijednost otpadnog luga L-sorboze istražena je i određena u Institutu za primjenu nuklearne energije u poljoprivredi (u Beogradu) po metodi koju je opisao SIBBALD (1976) i to na odraslim pijetlovima:

Ukupna energija	2700 ± 44,0 Kcal/kg
Metabolička energija	1937 ± 34,5 Kcal/kg

Ugljikohidrati sposobni da se transformiraju do glukoze od vitalnog su značenja u ishrani peradi u cilju održavanja potrebne koncentracije glukoze u krvi. Nedostatak ugljikohidrata manifestira se u lošijem prirastu, opadanjem nivoa glikogena u jetri, povećanjem razine ketonskih tijela, a katkada i padom koncentracije glukoze u krvi. Teško probavljivi ugljikohidrati kao što su: celuloza, hemiceluloza, ksilani, pektini, beta glukani, galaktani, manani i galaktomanani, ukomponirani su u stanične stijenke biljaka. Probavni trakt ptica ne posjeduje celulazu i hemicelulazu, pa ulogu razgradnje jednog dijela teško probavljivih ugljikohidrata preuzima mikrobnja populacija slijepog crijeva (Cekuma). Konačan proizvod fermentacije su isparljive masne kiseline (VOHRA, 1975).

Resorpcija monosaharida kao što su: D-glukoza, D-galaktoza, D i L-ksiloz, D-fruktoza, D-altroza, D-arabinoza, D-riboza, D-manoza, D-glicero-D-heptoza i celobioza nagla je i brza, a ovisi prvenstveno o vrsti i količini ugljikohidrata koja se konzumira (VOHRA, 1975).

Vrijeme, potrebno za prolaz hrane koja sadrži različite ugljikohidrate, je značajno za iskorištenje ugljikohidrata. Istražujući potrebe peradi na ugljikohidratima, VOHRA (1967) je istražio i vrijeme prolaza pojedinih ugljikohidrata kroz probavni trakt: laktoza 77—86 min., saharoza 115—149 min., fruktoza 122—168 min., destrin 140—191 min., glukoza 179—199 min. i kukuruzni škrob 226 min.

Nesilice dobro iskorištavaju saharozu u razini i do 30% bez štetnih posljedica na proizvodnju jaja, dok veće razine utječu na smanjenje proizvodnje jaja i veličinu jaja (SMITH i KEEN, 1970. LECLERCO i BLUM 1971) utvrdili su poboljšanje čvrstoće ljuske jaja kod nesilica hranjenih s 25% saharoze. Razina od 5% saharoze poboljšala je nesivost, a razina od 10% utjecala je na povećanje sadržine vode u fekalijama nesilica (ZIMMERMAN, 1971).

BEETON i sur. (1875) istražili su učinak šećera, kao zamjene za žitarice u razinama 10, 20, i 30%, na proizvodne rezultate nesilica. Šećer nije utjecao na poboljšanje nesivosti, konverziju hrane i broj uginulih životinja, a negativno je utjecao na veličinu jaja.

Prema straživanju HURWITZ-a i sur. (1968), učešće 5% laktoze u obroku nesilica nije ostvarilo poboljšanje nesivosti, a VOHRA (1975) je ustanovio da laktoza nije uvijek u potpunosti iskoristiva. BOLTON (1955) te CLANDININ i RAO (1970) smatraju na temelju vlastitih istraživanja da veće razine pentozna smanjuju probavljivost ostalih ugljikohidrata u obroku.

Perad je moguće hraniti melasom do razine od 30% u smjesi, ali u tom slučaju javljaju se problemi koji se odnose na povećanje sadržine vode u fekalijama (KONDO i ROSS, 1961).

PEREZ (1968) je hranio nesilice obrokom koji je sadržavao 6, 12, 18 i 24% melase, kao zamjena za sirak. Tokom 280 dana, broj snešenih jaja po nesilici smanjen je od 180 (kontrola) na 170 (24% melase), a broj nalu-

panih jaja bio je veći u pokusnim skupinama. Unatoč smanjenju nesivosti od 7,6%, autor zaključuje da se zamjena sirka melasom pokazala opravdanom, posebno u ekonomskom pogledu.

MATERIJAL I METODE RADA

U cilju istraživanja mogućnosti primjene otpadnog luga L-sorboze u ishrani nesilica, namijenjenih proizvodnji konzumnih jaja, proveli smo ukupno 2 pokusa na 598 nesilica. Sve su bile smještene u žičane kaveze modificiranog tipa California. Nastamba je zračena pomoću višebrzinskih ventilatora, te su mikroklimatski uvjeti bili jednaki za sve istraživane skupine. Hrana i voda davane su po volji. Primjenjivano je postepeno produžavanje svjetlosnog dana do ukupno 17 sati osvjetljenja dnevno. Smjese su pripremane u vlastitoj mješaonici od istih sirovina, a svim je smjesama primješavan isti vitaminsko-mikromineralni dodatak, VAM-PNL.

I Pokus

Prije početka pokusa sve su nesilice (Nick-chick) hranjene istom smjesom tokom 21-nog dana. Nesilice, njih 214, ušle su u pokus u dobi od 334 dana. Pokus je trajao 138 dana i bio je podijeljen u četiri razdoblja po 28 dana i jedno razdoblje (zadnje) po 26 dana, na završetku kojih smo vršili obračun: nesivosti, potroška i iskorištenja hrane, težine jaja i tvrdoće ljuske. Nesilice su podjeljene u dvije skupine izjednačene po broju (107 i 107), od kojih je kontrolna skupina hranjena smjesom bez otpadnog luga L-sorboze, dok je pokusna skupina hranjena s 3% istog nuzgrednog proizvoda kojim je zamjenjeno 2% masti i 1% pšeničnih posija (tabela 1 i 2). Prosječna temperatura nastambe u razdoblju pokusnog perioda iznosila je 19,15°C, a varirala je u rasponu od 7°C do 29°C, uz prosječnu relativnu vlažnost zraka od 67,51%, s rasponom od 40% do 98%.

II Pokus

Nesilice (Dekalb G-Link) su u dobi od 18 tjedana (124 dana) starosti dopremljene s farme (H. Leskovac). Prije početka pokusa hranjene su istom smjesom tokom 17 dana, a pokus je započeo kad je nesivost dostigla razinu od 38%. Pokus je trajao 336 dana i bio je podijeljen u 12 razdoblja po 28 dana, na završetku kojih smo vršili obračun: nesivosti, potroška i iskorištenja hrane, težine jaja te razvrstavali jaja po kategorijama i određivali tvrdoću ljuske. Boja žumanjka određivana je tokom pokusa 3 puta. Nesilice, njih ukupno 384, su podijeljene u 3 skupine, izjednačene po broju, od kojih je kontrolna skupina hranjena smjesom bez otpadnog luga L-sorboze, dok su pokusne skupine hranjene smjesom s 2% i 5% istog nuzgrednog proizvoda kojim je zamijenjen dio kukuruza i pšeničnih posija (tabela 6 i 7). Prosječna temperatura u razdoblju pokusnog perioda iznosila je 19,20°C, a kretala se u rasponu od 10°C do 30°C, uz prosječnu relativnu vlažnost od 62,52%, s rasponom od 45% do 90%.

RAZMATRANJE REZULTATA I DISKUSIJA

I Pokus

Iz tablice 3 u kojoj su prikazani proizvodni rezultati ostvareni tokom razdoblja od 138 dana, vidljivo je da su nesilice pokusne skupine, koje su konzumirale 5% otpadnog luga L-sorboze, polučile veću nesivost za 0,21% ($P \geq 0,01$, $P < 0,05$). Razlike u prosječnim utrošcima hrane (grlo g/gan) između kontrolne i pokusne skupine nisu bile značajne, tj., pokusna skupina je utrošila svega 0,98% hrane više, odnosno 1,24 g smjese više po grlu na dan. Uz 3% otpadnog luga L-sorboze u smjesi, utrošeno je 0,24% više hrane za proizvodnju jednog jajeta, a ista skupina nesla je lakša jaja za 0,84% što se odrazilo na neznatno niži postotak jaja S i A kategorija, a veći postotak jaja B kategorije (tablica 4). Podaci koji se odnose na čvrstoću ljuske, a prikazani su u tablici 5, govore o manjem broju jaja tvrde ljuske u skupini hranjenoj nuzgrednim proizvodima, a većem broju jaja s mekanom ljuskom. Broj uginulih životinja potpuno je jednak u obe istraživane skupine (4,67%) pa se o nekom štetnom utjecaju otpadnog luga L-sorboze na zdravlje životinja ne može izvesti zaključak.

Na temelju dobivenih rezultata, koji su prikazani u tablicama 3,4 i 5, može se izvesti zaključak da je ugradnja 3% otpadnog luga L-sorboze kao zamjene za 2% masti i 1% pšeničnih posija polučila zadovoljavajuće proizvodne rezultate, pa je prema tome primjena otpadnog luga L-sorboze u razini do 3% moguća u ishrani nesilica za konzumna jaja.

Tabela 1 — Sastav krmnih smjesa

Skupine Dodatak		Kontrolna ϕ	Pokusna 3% otp. luga L-sor.
Kukuruzna prekrupa	%	61,4	61,4
Sojina sačma	%	10,0	10,0
Suncokretna sačma	%	5,0	5,0
Riblje brašno	%	4,0	4,0
Lucernino brašno	%	4,65	4,65
Pšenične posije	%	3,5	2,5
Mast	%	2,0	—
Vapnenac	%	7,5	7,5
Dikalcijski fosfat	%	1,25	1,25
Sol	%	0,2	0,2
VAM PNL	%	0,5	0,5
OTPADNI LUG L—SORBOZE	%	—	3,0

Tablica 2 — Sadržina krmnih smjesa

Skupine Dodatak		Kontrolna ϕ	Pokusna 3% otp. luga L-sor.
Surovi protein	%	15,91	15,78
ME, kcal/kg	%	2775	2691
ME, MJ/kg	%	11,61	11,26
Sirova vlakna	%	3,98	3,88
Arginin	g/kg	9,63	9,53
Lizin	g/kg	7,58	7,53
Metionin	g/kg	3,97	3,95
Cistin	g/kg	2,55	2,53
Triptofan	g/kg	1,84	1,83
Leucin	g/kg	13,84	13,76
Izoleucin	g/kg	7,34	7,29
Histidin	g/kg	3,34	3,29
Treonin	g/kg	5,26	5,23
Valin	g/kg	8,29	8,20
Glicin	g/kg	8,07	7,99
Fenilalanin	g/kg	7,21	7,16
Tirozin	g/kg	5,47	5,45
Ca	%	3,41	3,41
P	%	0,65	0,65

II Pokus

Razlika u broju snešenih jaja, poređenjem kontrolne s pokusnim skupinama, gotovo i nije bilo. Po ulaznoj nesilici, skupina hranjena s 2% otpadnog luga L-sorboze snesla je tokom 12 mjeseci 0,14% više jaja ($P > 0,01$, $P > 0,05$), a skupina hranjena s 5% otpadnog luga L-sorboze snesla je 0,10% manje jaja ($P > 0,01$, $P \geq 0,05$) u poređenju s kontrolnom skupinom. Većih razlika između skupina, u ukupnom potrošku hrane nije bilo, ali su razlike nešto veće u dnevnom potrošku po nesilici. Razlog treba tražiti u broju hranidbenih dana koji je znatno manji za kontrolnu skupinu nesilica zbog većeg broja uginulih životinja i to u prvim mjesecima nesivosti. Skupina hranjena s 2% nuzgrednog proizvoda utrošila je 2,69% manje smjese, a skupina koja je konzumirala 5% istog utrošila je 3,67% manje smjese po grlu na dan u poređenju s kontrolnom skupinom. Za proizvodnju jednog jajeta kontrolna skupina je utrošila 0,07% manje hrane od skupina hranjene s 2% otpadnog luga L-sorboze i 0,10% manje hrane od skupine hranjene s 5% istog. Prosječna težina jaja snesenih u ovom pokusu bila je najniža u skupini koja je dobivala 5% otpadnog luga L-sorboze (60,52 g), skupina koja je konzumirala 2% otpadnog luga L-sorboze polučila je jaja teška 61,13 g, a kontrolna skupina 61,60 g. Iz tablice 7, u kojoj su

Tablica 3 — Proizvodni rezultati

Skupine Dodatak	Kontrolna φ	Pokusna 3% otp. luga L-sor.
Početni br. nesilica	107	107
Završni br. nesilica	102	102
Uginulo nesilica	5	5
Uginulo %	4,67	4,67
Sneseno jaja, kom.	8980	9000
Po ulaznoj nesilici jaja	83,93	84,11
Indeks %	100,00	100,21
Po ulaznoj nesilici nesivost, %	60,82	60,95
Po prosj. nesilici nesivost, %	61,75	62,20
Po ulaznoj nesilici jaja/dan	0,61	0,61
Indeks %	100,00	100,00
Ukupna težina jaja, kg	575,48	571,84
Prosječna težina jaja, g	64,08	63,54
Indeks %	100,00	99,16
Ukupno utrošeno hrane kg	1839,26	1847,76
Hranidbeni dani	14543	14469
Ukupno utrošilo grlo hrane, kg	17,453	17,624
Utrošak hrane grlo g/dan	126,47	127,71
Indeks %	100,00	100,98
Utrošeno hrane za 1 jaje, g	204,82	205,31
Indeks %	100,00	100,24

Tabela 4 — Kategorija jaja

Skupine Dodatak			Kontrolna φ	Pokusna 3% otp. luga L-sor.
Kategorije:	S	%	42,81	41,61
	A	%	46,61	41,85
	B	%	9,11	14,73
	C	%	1,41	1,56
	D	%	—	0,25
	E	%	—	—
	Škart	%	—	—

prikazani podaci koji se odnose na kategorije jaja, vidljivo je da je kontrolna skupina snesla veći broj jaja S i A kategorije u poređenju s pokusnim skupinama. Razlike u tvrdoći ljuske (tablica 8) nisu značajne, iako u

Tabela 5 — Čvrstoća ljuske

Skupine Dodatak		Kontrolna ϕ	Pokusna 3% otp. lug L-sor.
Tvrda	%	35,32	31,33
Srednja	%	42,02	44,67
Mekana	%	22,66	24,00

Rezultati prikazani u tablicama 6, 7, 8, 9 i 10 pokazuju da je zamjena 2% i 5% kukuruza i pšeničnih posija otpadnim lugom L-sorboze, moguća. Većih odstupanja u pogledu proizvodnih pokazatelja nije bilo, a također nije primijećen nikakav štetan utjecaj na zdravstveno stanje nesilica.

Tabela 6 — Sastav krmnih smjesa

Skupina Dodatak		Kontrolna ϕ	Pokusna 2% otp. lug L- sorboze	Pokusna 5% otp. lug L- sorboze
Kukuruzna prekrupa	%	60,0	58,0	57,0
Sojina sačma	%	15,4	15,4	15,4
Pšenične posije	%	5,0	5,0	3,0
Lucernino brašno	%	4,4	4,4	4,4
Mesno brašno	%	4,0	4,0	4,0
Mast	%	2,0	2,0	2,0
Vapnenac	%	7,25	7,25	7,25
Dikalcijski fosfat	%	1,25	1,25	1,25
Sol	%	0,2	0,2	0,2
VAM PNL	%	0,5	0,5	0,5
OTPADNI LUG L-SORBOZE	%	—	2,0	5,0

kontrolnoj skupini ima nešto više jaja s mekanom ljuskom. Određivanjem boje žumanjka Roche-ovom lepezom nisu utvrđene nikakve razlike između istraživanih skupina.

SAŽETAK

U cilju istraživanja mogućnosti primjene otpadnog luga L-sorboze u ishrani nesilica, namijenjenih proizvodnji konzumnih jaja, proveli smo dva pokusa na ukupno 598 nesilica. U prvom pokusu koji je trajao 138 dana korišteno je 214 nesilica Nick-Chick, a istraživane razine bile su 0% i 3%

Tabela 7 — Sadržina krmnih smjesa

Skupina Dodatak		Kontrolna ϕ	Pokusna 2% otp. lug L- sorboze	Pokusna 5% otp. lug L- sorboze
Sirovi protein	%	16,16	15,98	15,59
Sirova vlakna	%	3,68	3,64	3,38
ME, kcal/kg		2741	2712	2712
ME, MJ		11,46	11,34	11,34
Arginin	g/kg	9,35	9,25	9,02
Lizin	"	7,39	7,34	7,21
Metionin	"	3,33	3,28	3,23
Cistin	"	2,56	2,53	2,48
Triptofan	"	1,74	1,72	1,67
Leucin	"	13,83	13,60	13,33
Izoleucin	"	6,96	6,89	6,75
Histidin	"	3,24	3,21	3,10
Treonin	"	5,20	5,15	5,06
Valin	"	8,11	8,02	7,82
Glicin	"	9,40	9,32	9,10
Fenilalanin	"	7,29	7,21	7,06
Tirozin	"	5,46	5,39	5,32
Ca	%	3,54	3,54	3,54
P	"	0,70	0,70	0,69

otpadnog luga L-sorboze kao zamjena za dio masti i pšeničnih posija. U poređenju s kontrolnom skupinom ostvareni su slijedeći rezultati. Po ulaznoj nesilici snešeno je: 0,21% više jaja, potrošeno više hrane (grlo g/dan) 0,98%, potrošeno više hrane za jedno jaje 0,24% i ostvarena niža prosječna težina jaja za 0,84%. Značajnih razlika u tvrdoći ljuske nije bilo. U drugom pokusu koji je trajao 336 dana korišteno je 384 nesilica Dekalb G-Link, a istraživane razine bile su 0, 2 i 5% otpadnog luga L-sorboze kao zamjena za dio kukuruza i pšeničnih posija. S učešćem 2% nuzgrednog proizvoda snešeno je: 0,14% više jaja po ulaznoj nesilici, utrošeno 2,69% manje hrane (grlo g/dan), prosječna težina jaja bila je niža za 0,76%, a utrošak hrane za jedno jaje bio je 0,07% veći u poređenju s kontrolnom skupinom. S učešćem 5% nuzgrednog proizvoda snešeno je: 0,10% manje jaja po ulaznoj nesilici, utrošeno 3,67% manje hrane (grlo g/dan), prosječna težina jaja bila je niža za 1,75%, a utrošak hrane za jedno jaje bio je 0,10% veći u poređenju s kontrolnom skupinom. U pogledu tvrdoće ljuske i boje žumanjka nije bilo razlika između istraživanih skupina.

Tabela 8 — Proizvodni rezultati

Skupina Dodatak	Kontrolna φ	Pokusna 2% otp. lug L- sorboze	Pokusna 5% otp. lug L- sorboze
Početni broj nesilica	128	128	128
Završni broj nesilica	108	117	111
Uginulo nesilica	20	11	17
Uginulo %	15,67	8,59	13,28
Snešeno jaja, kom.	29185	29228	29156
Po ulaznoj nesilici jaja	228,09	228,34	227,78
Indeks %	100,00	100,14	99,90
Po ulaznoj nesilici nesivost, %	67,86	67,96	67,79
Po pros. nesilici nesivost, %	73,63	71,60	70,86
Po ulaznoj nesilici jaja/dan	0,68	0,68	0,68
Indeks %	100,00	100,00	100,00
Ukupna težina jaja, kg	1797,79	1786,77	1764,53
Prosječna težina jaja, kg	61,60	61,13	60,52
Indeks %	100,00	99,24	98,25
Ukupno utrošeno hrane, kg	5364,0	5380,4	5368,4
Hranidbeni dani	39636	40824	41144
Ukupno utrošilo grlo hrane, kg	45,470	44,285	43,841
Utrošak hrane grlo/dan	135,33	131,80	130,48
Indeks %	100,00	97,31	96,33
Utrošeno hrane za 1 jaje, g	183,95	184,08	184,13
Indeks %	100,00	100,07	100,10

Tabela 9 — Kategorija jaja

Skupina Dodatak		Kontrolna φ	Pokusna 2% otp. lug L- sorboze	Pokusna 5% otp. lug L- sorboze
S	%	59,15	51,25	54,40
A	%	31,46	33,25	31,07
B	%	7,75	11,71	14,09
C	%	1,15	3,29	0,39
D	%	0,05	0,03	0,05
E	%	0,01	0,01	—
Škart	%	0,03	0,01	—

Tabela 10 — Čvrstoća ljuske

Skupina Dodatak		Kontrolna φ	Pokusna 2% otp. lug L- sorboze	Pokusna 5% otp. lug L- sorboze
Tvrda	%	22,86	23,06	22,78
Srednja	%	42,78	45,55	46,11
Mekana	%	34,44	31,39	31,11

LITERATURA

1. Beeton, R. J., Cumming, R. B., McClymont, G. L.: Substitution of sugar for again starch in the ration of laying hens. Australian Journal of Experimental Agriculture and Animal Husbandry, 15, (74), 369, 1975.
2. Bolton, W.: The digestibility of the carbohydrate complex of barley, wheat and maize by adult fowls. J. Agric Sci., 16:119-122, 1955.
3. Clandinin, D. R. i Rao, P. V.: Pentosans in prepress solvent pressed rapeseed meal. Poultry Sci., 49:423-425, 1972.
4. Hurwitz S., Bar A., Bornstein S.: The effect of Lactose on egg production and shell quality. Nutr. abstr. and rew. 38, (2), 685, 1968.
5. Kondo A. K. i Ross E.: The effect of some constituents in molasses on the water metabolism of chicks. Poultry Sci., 41:1126-1132, 1961.
6. Leclercq B. i Blum J. C.: Effects of dietary sucrose, glucose and calcium levels on egg weight and shell index in three types of laying hens. Feedstuffs, Sep. 11, p. 32, 1972.
7. Perez R.: Different levels of hight-test and final molasses for layers. Rev. cubana Cienc. Agric. 2:269-271, 1968.
8. Sibbald I. R.: Canadex Livestock. Poltry (Animal Nutrition, 450:50, 1976.
9. Smith A. J., Keen P.: The use of sugar as a replacement for maize in diets for laying pullets. World's Poultry Sci. J., 26:706, 1970.
10. Vohra P.: Requirement of poultry for carbohydrates. World's Poultry Sci. J., 23:20-31, 1967.
11. Vohra P.: New sources of foodstuffs for Poultry-carbohydrates in particular. World's Review of Nutrition and Dietetics, 22, pp. 93-151, 1975.
12. Zimmerman J.: Šećeri u smjesama za nesilice. Feedstuffs, 44, (12), 24, 1972.